

Programma 10 Vrijetijd, Cultuur, Sport en Erfgoed

Provincie Noord-Brabant

Algemene voortgang van het programma

Het programma loopt op koers. Op basis van de uitvoeringsagenda Vrijetijd, Cultuur en Sport '21/'22 en Uitvoeringsagenda Erfgoed wordt gewerkt aan de doelstellingen zoals opgenomen in Beleidskader Vrijetijd, Cultuur en Sport '21/'22 en het verlengd Beleidskader Erfgoed. Via het programmeerdocument 2022 bent u geïnformeerd over de voortgang op deze beide uitvoeringsagenda's (zie statenmededeling).

Ook hebben we de vigerende uitvoeringsagenda's geactualiseerd en de looptijd met een jaar verlengd tot en met 2023. Dit omdat - conform het addendum van het bestuursakkoord - is afgesproken de uitvoeringsagenda van Levendig Brabant volgend op het nieuwe beleidskader, na de verkiezingen in 2023 vast te stellen (zie statenmededeling).

We zijn voortvarend bezig met het opstellen van het hierboven genoemde nieuwe beleidskader Levendig Brabant 2030. Na de ophaalfase is inmiddels ook de dialoofase afgerond waarbij we in gesprek zijn gegaan met uitvoeringsinstanties, stakeholders, gemeenten en experts over het nieuwe beleidskader. Vaststelling van het kader is voorzien 4e kwartaal 2022. Zie verder statenmededeling (update Kader 2030) en www.levendigbrabant.nl.

Twee jaar na de coronacrisis is de impact voor culturele instellingen en makers in Brabant nog groot. Toch lijkt het met de culturele instellingen, ten opzichte van een jaar eerder, weer wat beter te gaan, hoewel het publiek de weg naar cultuur en musea nog niet volledig heeft teruggevonden. De effecten van Corona komen ook uitgebreid aan bod in het 2-jarlijks onderzoek Waarde van Cultuur wat in juni 2022 verschenen is (zie website). Vooruitlopend op het nieuwe beleidskader en als onderdeel van de uitvoeringsagenda 2023 bereiden we maatregelen voor om in de vorm van pilots de sector te versterken en het publieksbereik te vergroten.

Op basis van het onderzoek NSOB naar het erfgoedveld hebben we duidelijke accenten gezet in het erfgoedbeleid (zie statenmededeling): kiezen voor de kracht van erfgoed in ruimtelijke ontwikkelingen en kiezen voor de verbeeldingskracht en verbindingskracht van erfgoed in verhaallijnen. Dit is overeenkomstig de accenten die in de uitvoeringsagenda erfgoed 2021-2022 zijn gelegd. Ook werken we aan een prototype van een 'inspiratie laag' op de reeds bestaande Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW). Deze geeft extra informatie over de historische verhalen van de locatie en voedt daarmee de inspiratie bij zowel behoud als bij (her)ontwikkeling van de locatie. Zie ook: CHW Noord-Brabant.

Na een aanloop met intensieve voorbereiding en 2 jaar uitstel in verband met Corona heeft in augustus 2022 de Vuelta plaatsgevonden, waarbij Brabant prominent in beeld was met 2 etappes op Brabants grondgebied. Hierbij vormde de erfgoedparel Zuiderwaterlinie voor de etappe Utrecht-Den Bosch het decor alsmede het historisch centrum van Breda; een mooie cross-over tussen Sport en Erfgoed. Verder bekijkt GS samen met de BrabantStad-gemeenten en de provincie Gelderland of het mogelijk is een bid uit te brengen om gastheer te zijn van het Multi EK Wielrennen in 2025 (zie statenmededeling).

Tot slot is in samenwerking met andere overheden en bedrijven door VisitBrabant de nieuwe campagne 'Brabant Dichterbij' gelanceerd, waarmee we vooral vanuit de grensstreken meer bezoek aan Brabant willen genereren en zo bij te dragen aan een levendig Brabant.

Wat willen we bereiken?

Onderscheidend, divers en inclusief Brabants cultuur- sport- en vrijetijdsaanbod

Omschrijving (toelichting)

Indicatoren:

- Gemiddelde beoordeling van Brabanders voor het totale cultuuraanbod, streefwaarde 7,3.
- % bezoekers van ondersteunde topsportevenementen dat (meer dan) tevreden is over het evenement (streefwaarde $\geq 80\%$)
- Aantal bezoekers aan Brabant (streefwaarde in 2022: $\geq 65\%$ van (pre-Conona) niveau 2019)
- Tevredenheid van bezoekers aan Brabant (streefwaarde Net Promotor Score-score ≥ 13 (2019 = 13))

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In juni 2022 zijn de resultaten van het 2-jaarlijks onderzoek Waarde van Cultuur beschikbaar gekomen. Hieruit blijkt dat de Brabanders gemiddeld een 7,2 geven voor het totale cultuuraanbod. Dit is echter een minimaal verschil ten opzichte van de 7,3 streefwaarde 2022.

Voor wat betreft het aantal bezoekers aan Brabant: in het 1ste kwartaal 2022 is het aantal binnenlandse bezoekers bijna weer op het niveau van 2019 (voor corona). Het aantal buitenlandse bezoekers neemt toe maar blijft nog zo'n 40-50% achter bij het niveau van 2019. Aangezien deze meting voor de start van het toeristisch seizoen is gedaan, stemmen deze cijfers optimistisch over het herstel.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bijdragen aan ontwikkeling Brabants icoon Van Gogh

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Naast de bijdrage aan de Van Gogh Sites Foundation is in het 2e kwartaal van 2022 ook besloten tot een bijdrage aan het ontwerpplan Van Gogh Homeland Experience (VGHX). VGHX is een themapark nieuwe stijl met een aanbod van aantrekkelijke samenhangende belevingslocaties, verspreid over Brabant en in relatie met natuur en leefomgeving. Overigens leidt de bijdrage voor de ontwerpfase niet tot commitment voor de volgende stappen, daarover volgt mogelijk aparte besluitvorming.

Inzet Leisure Ontwikkel Fonds (LOF) Noord-Brabant

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is 1 startup gefinancierd voor een bedrag van € 25.000 en een lening van € 450.000 verstrekt. De marketingstrategie is in wording en wordt na de zomer gelanceerd. De verwachting is dat er dan meer projecten ingediend zullen worden.

Meerjarige ondersteuning van professionele- en amateurkunst (incl. PZN)

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Voor de periode van 2021 t/m 2024 worden 54 professionele (inclusief Philharmonie Zuid-Nederland) en 18 amateurinstellingen ondersteund. Vier instellingen, welke niet in aanmerking zijn gekomen voor de

meerjarige subsidie hebben beroep aangetekend bij de rechtbank. Van een van deze vier heeft de rechter eind juni uitspraak gedaan. Die uitspraak wordt op moment van schrijven bestudeerd.

Ondersteunen van topsportevenementen

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In augustus 2022 heeft de Vuelta plaatsgevonden, met 2 etappes op Brabants grondgebied Utrecht-Den Bosch, Breda- Breda. Bij dit evenement zijn ook cross-overs gerealiseerd met andere beleidsdoelstellingen op het gebied van onder andere duurzaamheid en gezond bewegen. Evaluatie van het evenement is voorzien begin 2023 en zal ter informatie naar uw Staten worden gestuurd. Verder wordt onderzocht of het mogelijk is een bid uit te brengen om gastheer te zijn van het Multi EK Wielrennen in 2025. E.e.a. in samenwerking met de BrabantStad-gemeenten en de provincie Gelderland (zie statenmededeling).

Ondersteunen van uniek sporten

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Naast de ondersteuning via een 7-tal loketten voor uniek sporten waar mensen met een beperking of chronische terecht kunnen wordt ook via het BrabantSport Fonds side-events bij topsportevenementen mogelijk gemaakt. Tot slot heeft GS in het 2e kwartaal van 2022 ook besloten tot een bijdrage aan de Para Tennis Masters in Oss en de Parkinson games die begin 2023 worden georganiseerd in Eindhoven.

Stimuleren (inter)nationale topcultuur met inzet van Brabant C Fonds

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Inmiddels is via de uitvoeringsagenda 2023 besloten om het Brabant C Fonds nog een jaar te verlengen. Bij het opstellen van het nieuwe beleidskader 2030 wordt de inzet voor 2024 en verder bezien.

Wat willen we bereiken?

Meer bekendheid van het Brabantse cultuur-, sport en vrijetijdsaanbod

Omschrijving (toelichting)

Het aanbod op het gebied van sport, cultuur, recreatie en toerisme willen we op een samenhangende, herkenbare en inspirerende wijze aan Brabanders en bezoekers laten zien.

Indicatoren:

- Waardering van de zichtbaarheid van het Brabantse cultuuraanbod ($\geq 6,7$).
- Het aantal contactmomenten op social media voor BrabantSport (2021: 4,1 mln.; 2022: 4,4 mln.).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In juni 2022 zijn de resultaten van het 2-jaarlijks onderzoek Waarde van Cultuur beschikbaar gekomen. Hieruit blijkt dat de waardering van de zichtbaarheid van het Brabantse cultuuraanbod 6,8 bedroeg en daarmee de beoogde streefwaarde van $\geq 6,7$ heeft gehaald. Van de andere indicator m.b.t. contactmoment BrabantSport volgt de meting na afloop 2022. Op dit moment is er geen indicatie dat de streefwaarde niet gehaald worden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoeren van Brabantbrede marketingstrategie

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het bereik van het digitaal platform is gegroeid bij de juiste doelgroep, facebook-, instagramvolgers en abonnees op VisitBrabant-magazines zijn gegroeid, Brabant wordt gepresenteerd bij de reisindustrie van de focuslanden. In het 2e kwartaal 2022 is de campagne 'Brabant Dichterbij' dichterbij van start gegaan, met als doel meer bezoekers naar Brabant te trekken. Zie ook de website.

Wat willen we bereiken?

Ontwikkelen van toptalenten in Brabant

Omschrijving (toelichting)

We willen laten zien dat Brabant een plek is waar talent zich kan ontwikkelen. Hiertoe stimuleren we de ontwikkeling van culturele en sporttalenten.

Indicator:

- Percentage ondersteunde talenten dat aangeeft tevreden tot zeer tevreden te zijn over de geboden ontwikkelkansen ($\geq 80\%$)
- Percentage topsporters/toptalenten Brabant t.o.v. landelijk ($\geq 16\%$)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In juni 2022 zijn de resultaten van het 2-jaarlijks onderzoek Waarde van Cultuur beschikbaar gekomen. Hierbij is geen kwantitatieve meting gedaan maar uit de kwalitatieve meting blijkt dat de talenten overwegend zeer positief zijn over geboden ondersteuning. V.w.b. % topsporters is een meting voorzien in 2023. Op dit moment hebben we geen indicatie dat de streefwaarde niet gehaald wordt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ondersteuning van talenthubs Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het 2e kwartaal van 2022 is een evaluatie uitgevoerd van de talenthubregeling. De positieve uitkomst van de evaluatie wordt meegenomen bij het dit jaar op te stellen Beleidskader Levendig Brabant 2030.?

Ondersteuning van Team NL Centrum Zuid Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Via onze bijdrage aan BrabantSport faciliteren we talenten in het nastreven van hun ambities als topsporter. Dat doen we samen met partners zoals NOC*NSF en sportbonden. Daarnaast verbinden wij gearriveerde topsporters aan Brabant en zetten we ze in als ambassadeur voor (sport & bewegen in) onze provincie.

Wat willen we bereiken?

Versterken van innovatief vermogen en ondernemerschap van de cultuur, sport en vrijetijdssector

Omschrijving (toelichting)

We willen de marktpositie van (startende) ondernemers in de creatieve en vrijetijdssector ontwikkelen en versterken. Wij ondersteunen organisaties en ondernemers in het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen en partnerships.

Indicatoren:

- Ranking aantal bedrijven en startups in creatieve sector t.o.v. andere provincies (≤ 5)
- Ranking aantal bedrijven in subsector kunsten en cultureel erfgoed t.o.v. provincies (≤ 6)
- Aandeel private financiering in Brabant Sportfonds (50% in 2022)
- Aantal bij VisitBrabant aangesloten ondernemers (≥ 250 in 2022)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In juni 2022 zijn de resultaten van het 2-jaarlijks onderzoek Waarde van Cultuur beschikbaar gekomen. Hierbij blijkt de Provincie Noord-Brabant op de 5e plek ten opzichte van andere provincies te staan t.a.v. het aantal bedrijven en startups in creatieve sector en een 6e plek sub sector kunsten en cultureel. Ook het aandeel van 50% private financiering in Brabant Sportfonds wordt gerealiseerd en zijn 275 ondernemers aangesloten bij VisitBrabant.

Wat gaan we daarvoor doen?

Doorontwikkelen van de BrabantSport innovatieagenda en het mede mogelijk maken van de uitvoering

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De BrabantSport Innovatieagenda richt zich op innovaties voor met name topsport & talentontwikkeling, evenementen en het BrabantSportFonds. Voor 2022 ligt de focus op projecten rond topsport & talentontwikkeling. Vanaf 2023 krijgen ook evenementen en de inhoudelijke lijnen van het BrabantSport Fonds een plek in de Innovatieagenda. Op basis daarvan worden op dit moment 4 projecten ondersteund. Zie verderwebsite.

Ondersteunen van ondernemerschap in de vrijetijdssector via business services

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Via VisitBrabant wordt een breed pallet aan diensten aangeboden waar ondernemers (tegen betaling) gebruik van kunnen maken om hun vrijetijdsonderneming/activiteit in Brabant op de kaart te zetten. Betreft onder andere het geven van een nationaal en internationaal podium aan het bedrijf/de activiteit, inbedding in campagnes, activiteiten en gebruikmaking van tools. Ruim 275 ondernemers hebben reeds gebruik gemaakt van deze diensten.

Voortzetten regeling Impulsgelden

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De regeling is ook in 2022 opnieuw opengesteld waarbij we incidenteel, vanwege Corona, een extra impuls geven (op basis van motie M33 Extra impuls Impulsgelden, bij Beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022 van 26 maart 2021).

Wat willen we bereiken?

Het erfgoed fysiek en digitaal duurzaam behouden, ontwikkelen, benutten en ontsluiten

Omschrijving (toelichting)

Indicatoren:

- Het percentage rijksmonumenten in matige of slechte staat in de provincie Noord-Brabant volgens onze jaarlijkse Monumenten-monitor niet hoger is dan het percentage van de 0- meting in 2017 (18,7%)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De meting volgt naar verwachting eind 2022. Er is op dit moment geen indicatie dat de streefwaarde niet gehaald wordt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het erfgoed fysiek en digitaal duurzaam behouden, ontwikkelen, benutten en ontsluiten.

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De voorziene activiteiten lopen conform planning. Zo is in 2e kwartaal 2022 de jaarlijkse restauratieregeling is opengesteld.

Wat willen we bereiken?

De (verbeeldings)kracht van erfgoed benutten en inzetten voor behoud en ontwikkeling van erfgoed en ter versterking van de omgevingskwaliteit van Brabant.

Omschrijving (toelichting)

Indicatoren

- Verhaallijnen worden uitgedragen
- Inspiratie- en informatielagen zijn aan de CHW toegevoegd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat gaan we daarvoor doen?

We benutten (verbeeldings)kracht van erfgoed via 4 verhaallijnen

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Aan de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW) is in via een pilot een zogenaamde 'inspiratie laag' toegevoegd. Op die manier willen we met de CHW als juridische basis, informatie ontsluiten/verhalen op de kaart zetten. Tevens willen we op die manier voor de burger eenvoudiger de historie van een gebied meer zichtbaar maken, zodat er bij ontwikkelingen in de toekomst de mogelijkheid is om de samenhang met de historie van de plek te versterken. We werken het prototype allereerst uit voor het gebied Grave-Ravenstein.

Wat willen we bereiken?

We werken samen met de samenleving, trekken op met andere overheden, ondernemers, eigenaren en burgers.

Omschrijving (toelichting)

Indicator

- Netwerken van partijen die erfgoed beheren, ontwikkelen en ontsluiten

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Loopt op koers. Zo werken we via het in 2022 opgericht gemeenschappelijk orgaan Hollandse Waterlinies aan het behoud van dit werelderfgoed (zie memo gedeputeerde, maart 2022). Daarnaast hebben we een samenwerkingsverband voor het zichtbaar en beleefbaar maken van de Zuiderwaterlinie.

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken samen met de samenleving, trekken op met andere overheden, ondernemers, eigenaren en burgers

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We werken aan het uitbreiden van het netwerk van kloosterleven met niet religieuze partners om zo de toekomst van het samenwerkingsverband te borgen. Zie ook de website brabantskloosterleven.nl. Ook zijn we voor de verhaallijnen innovatief Brabant en bestuurlijk Brabant in gesprek met partners om te bezien in hoeverre we hun initiatieven kunnen ondersteunen.

Wat willen we bereiken?

Op orde houden van de basis

Omschrijving (toelichting)

Indicatoren

- Meer efficiënte en effectieve samenwerking tussen de provinciale uitvoeringsorganisaties en het erfgoedveld.
- Toename aantal collectiestukken in Brabant Cloud en organisaties die aangesloten zijn.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De meting van het aantal collectiestukken in de Brabant Cloud is voorzien eind 2022. Er is op dit moment geen indicatie dat de streefwaarde (toename) niet gehaald wordt.

Wat gaan we daarvoor doen?

We houden de basis op orde

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er is een onderzoek uitgevoerd door NSOB (Nederlandse School voor Openbaar Bestuur) naar het erfgoedveld gericht op doeltreffendheid en doelmatigheid. De uitkomsten van dit onderzoek is met de Staten gedeeld (zie statenmededeling) en worden meegenomen in het op te stellen beleidskader Levendig Brabant 2030.

Ontwikkelingen en onzekerheden

Onzekerheden betreffen de uitnutting van subsidieregelingen voor Cultuur en Erfgoed, aangezien de realisatie wordt bepaald door de (timing van) van de subsidieaanvragen. Daarnaast zijn er met name voor het onderdeel 'Verbeeldingskracht van Erfgoed' uitgaven die sterk gelieerd zijn aan samenwerking met en initiatieven vanuit externe partners, waarvan de realisatie in omvang en planning niet met zekerheid aan te geven is.

Financieel overzicht

Bedragen x € 1.000

10. Vrije tijd, Cultuur, Sport en Erfgoed	Begroting t/m wijz. 2	Wijziging 3	Begroting t/m wijz. 3
Lasten	67.786	-8.490	59.296
Baten	651	-	651
Saldo baten en lasten	67.135 N	8.490 V	58.645 N